

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

 Г.В. Даниліна

«31» 08 2022 р.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

з навчальної дисципліни

«Проектний аналіз»
(назва навчальної дисципліни)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та назва галузі знань)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)

Кривий Ріг
2022

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)

з навчальної дисципліни «Проектний аналіз»
(назва навчальної дисципліни)

Відокремленого структурного підрозділу «Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету». – Кривий Ріг, 2022. – 11 с.

Укладач: викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії Іщенко Людмила Федорівна
(посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи обговорено на засіданні кафедри/циклової комісії менеджменту та логістики
(назва кафедри/циклової комісії)

Протокол № 1
від «29» 08 2022 р.

Завідувач кафедри/

Голова циклової комісії

Смирнова Н.В.
(підпис) (П.І.Б.)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач

навчально-методичного кабінету

Кольчак М.М.
(підпис) (П.І.Б.)

«30» 08 2022 р.

1. Пояснювальна записка

Метою навчальної дисципліни «Проектний аналіз» є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо сутності, цілей та основних видів проектного аналізу, його ролі у ефективному функціонуванні підсистем управління проектами, в т.ч. науковими, а також оволодіння ними навичками практичного застосування методів, технік і інструментарію проектного аналізу на усіх етапах життєвого циклу проекту. Проектний аналіз є необхідною передумовою успішної реалізації проектів у будь-якій сфері діяльності.

Проектна діяльність, яка за масштабами і суспільно-економічним значенням з кожним роком набуває все більшої значущості, потребує фахівців з аналітичним складом мислення, які володіють сучасними методами та інструментами аналізу та управління проектами.

Для досягнення основної мети навчальної дисципліни впродовж навчального процесу вирішуються такі основні завдання:

- здійснюється обґрунтування узагальненої моделі проектного аналізу, як системи взаємозв'язаних цілей, функцій і інструментів, що визначаються, реалізуються і використовуються в процесі виконання проектів;

- надається характеристика основних етапів реалізації проекту та елементів його структури, набір методичних інструментів їх аналізу;

- формулюються алгоритми практичного застосування методів і інструментів проектного аналізу;

- розглядаються сучасні програмні продукти для автоматизації процедур проектного аналізу.

2. Загальні методичні вказівки

При самостійному вивченні навчальної дисципліни здобувач освіти повинен детальніше розглянути теоретичний матеріал лекцій, вивчити додатковий матеріал, надати відповіді на контрольні питання, щоб поглибити знання з дисципліни, закріпити отримані знання та навички, ефективніше підготуватися до практичних робіт та до складання заліку з дисципліни.

3. Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ з/п	Назва теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	3
6 семестр		
<u>Розділ 1. Теоретичні основи проектного аналізу</u>		
1.1	Концепція і методологія проектного аналізу	10
1.2	Життєвий цикл проекту	10
Всього за розділом №1		20
<u>Розділ 2. Оцінка інвестиційних проектів</u>		
2.1	Цінність грошей у часі	6
2.2	Комерційний аналіз	4
2.3	Техніко-економічний аналіз	6
2.4	Екологічний аналіз проектів	4
2.5	Соціальний аналіз проектів	6
2.6	Інституційний аналіз	4
2.7	Фінансовий аналіз проектів	13
Всього за розділом №2		43
Всього за 6 семестр		63
Всього за навчальною дисципліною		63

4. Методичні вказівки до самостійної роботи

Розділ 1. Теоретичні основи проектного аналізу

Тема 1.1. Концепція і методологія проектного аналізу

Проектний аналіз (ПА) – це методологія, що застосовується для визначення, порівняння та обґрунтування альтернативних управлінських рішень і проектів, що дозволяє, у свою чергу, здійснювати вибір і приймати перевірені рішення в умовах обмеженості ресурсів.

Проектний аналіз базується на передумові, що успішні проекти ведуть до поліпшення якості життя та економічного розвитку суспільства як у цілому, так і його складових. Тому метою курсу «Проектний аналіз» є надання системного уявлення про принципи, методи й засоби прийняття рішень, які дають змогу раціональніше використовувати наявні ресурси для задоволення суспільних та особистих потреб.

Проект – одноразовий комплекс взаємозв'язаних заходів, спрямований на задоволення визначеної потреби шляхом досягнення конкретних результатів при встановленому матеріальному (ресурсному) забезпеченні з чітко визначеними цілями впродовж заданого періоду часу.

Оточення проекту – це чинники впливу на його підготовку та реалізацію. Зовнішні чинники поділяються на політичні, економічні, суспільні, правові, науково-технічні, культурні та природні.

До політичних чинників належать політична стабільність, підтримка проекту державними установами, міжнаціональні взаємини, рівень злочинності, міждержавні стосунки.

До економічних – структура внутрішнього валового продукту, рівень оподаткування, страхові гарантії, умови регулювання цін, рівень інфляції, стабільність національної валюти, розвиненість банківської системи, стан ринків, ступінь свободи підприємництва тощо.

До суспільних – умови та рівень життя, рівень освіти, свобода пересування, соціальні гарантії та пільги, розвиненість системи охорони здоров'я, свобода слова, місцеве самоврядування тощо.

До правових – стабільність законодавства, права людини, права власності, права підприємництва тощо.

До науково-технічних – рівень розвитку фундаментальних та прикладних наук, рівень інформаційних та промислових технологій, рівень розвитку енергетики, транспорту, зв'язку та комунікацій тощо.

До культурних чинників належать рівень освіченості, історично-культурні традиції, релігійність тощо.

До природних – кліматичні умови, наявність природних ресурсів, вимоги до захисту навколишнього природного середовища тощо.

До внутрішніх належать чинники, пов'язані з організацією проекту. Організація проекту є розподілом прав, відповідальності та обов'язків між учасниками проекту.

Серед головних учасників проекту виділяють ініціаторів, замовників, інвесторів, керуючих та контракторів.

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттям «проект», «інвестиційний проект».
2. Сформулюйте, що являє собою проектний аналіз та його концепція?
3. Налайте розширену відповідь, які види проектів розрізняють за характером і сферою використання?
4. Які категорії інвестиційних проектів в залежності від цілей реалізації вам відомі?
5. Надайте характеристику властивостям інвестиційних проектів.
6. Охарактеризуйте, що являє собою середовище проекту?
7. Надайте характеристику учасникам інвестиційного проекту?
8. Вкажіть етапи розвитку «Проектного аналізу» як науки.
9. Охарактеризуйте види і типи інвестиційних проектів.

Література: 1 с. 2-11.

Тема 1.2. Життєвий цикл проекту

Цикл проекту (ЦП) є базовим елементом концепції проектного аналізу. Життєвий цикл проекту – це час від першої за трати до останньої вигоди проекту. Він відображає розвиток проекту, роботи, які провадяться на різних стадіях підготовки, реалізації та експлуатації проекту.

До поняття ЦП входить визначення різних стадій розробки й реалізації проекту. ЦП являє собою певну схему або алгоритм, за допомогою якого відбувається встановлення певної послідовності дій при розробці та впровадженні проекту.

Програмою промислового розвитку ООН (UNIDO) запропоновано своє бачення проекту як циклу, що складається з трьох окремих фаз:

- передінвестиційної;
- інвестиційної;
- експлуатаційної.

Передінвестиційна фаза має такі стадії: визначення інвестиційних можливостей, аналіз альтернативних варіантів і попередній вибір проекту – попереднє техніко-економічне обґрунтування, висновок по проекту і рішення про інвестування.

Інвестиційна фаза має такі стадії: встановлення правової, фінансової та організаційної основ для здійснення проекту, придбання і передача технологій, детальне проектне опрацювання і укладання контрактів, придбання землі, будівельні роботи і встановлення обладнання, передвиробничий маркетинг, набір і навчання персоналу, здача в експлуатацію та запуск.

Фаза експлуатації розглядається як у довгостроковому, так і в короткостроковому планах. У короткостроковому плані вивчається можливе виникнення проблем, пов'язаних із застосуванням обраної технології, функціонуванням обладнання або з кваліфікацією персоналу. У довгостроковому плані до розгляду береться обрана стратегія та сукупні витрати на виробництво і маркетинг, а також надходження від продажу.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте поняття життєвого циклу проекту як основу при оцінці інвестиційних проектів.
2. Вкажіть, на які першочергові питання необхідно дати відповідь при оцінці життєвого циклу проекту?
3. Назвіть основні фази та стадії життєвого циклу проектів;
4. Вкажіть, які основні роботи необхідно проводити на передінвестиційній, інвестиційній та експлуатаційній фазах проектів?
5. Охарактеризуйте життєвий цикл проекту за методикою Світового банку.

Література: 1 с. 12-19.

Розділ 2. Оцінка інвестиційних проектів

Тема 2.1. Цінність грошей у часі

Одним з основних завдань проектного аналізу є визначення цінності проекту. Цінність проекту визначається як різниця його позитивних результатів, або вигід (надалі коротко іменованих «вигоди»), та негативних результатів, або витрат, тобто

$$\text{Цінність проекту} = \text{Вигоди} - \text{Витрати}$$

Для визначення цінності проекту необхідно оцінити всі вигоди, одержувані від проекту, і з'ясувати, чи вони перевищують витрати на нього протягом усього циклу життя.

Неявні вигоди – це неoderжані доходи від найкращого альтернативного використання активу, внаслідок чого відбувся не явний грошовий приплив. Необхідність урахування в проектному аналізі неявних вигод впливає з принципу альтернативної вартості. Неявні вигоди можна визначити і як грошові потоки, котрі можна було б одержати від активів, які фірма вже має. Береться до уваги, що вони не використовуються у проекті, який розглядається. До неявних вигід відносять також вигоди, які не мають прямої грошової оцінки і в економічній літературі

називалися «соціальним ефектом». Їх врахування є досить складним економічним завданням, що постає, скажімо, при проведенні екологічного аналізу.

Невідчутні вигоди мають враховуватися при оцінці вигід і як зміцнення іміджу фірми («гудвіл»), і як інші види нематеріальних активів. При підготовці проектів здійснюється аналіз альтернативних рішень щодо досягнення мети проекту. Оскільки здійснення проекту спрямоване на досягнення певної мети, то після його ідентифікації, тобто чіткого формулювання поставленої мети та її структуризації, проводиться розгляд можливих або альтернативних рішень про шляхи її досягнення.

Розглянемо всю можливу множину типів цих шляхів:

- взаємовиключні рішення;
- синергетичні рішення;
- взаємодоповнюючі рішення;
- умовні рішення.

Питання для самоконтролю:

1. Вкажіть, які ви знаєте чинники зміни вартості грошей у часі?
2. Надайте визначення поняттю «компаундування» і «дисконтування».
3. Вкажіть, які є методи обчислення ставки дисконту?
4. Вкажіть, чи ідентичні поняття «ставка дисконту» і «ставка банківського кредиту»?
5. Вкажіть, які є підходи для обчислення ставки дисконту у перехідній економіці?
6. Надайте визначення поняттю «грошовий потік».
7. Що таке приплив, відплив та додатковий грошовий потік?
8. Як трактується інфляція у проектному аналізі?
9. Надайте характеристику показнику «термін окупності». В чому полягає його відмінність з показником «приведений термін окупності»?
10. Надайте характеристику показнику «NPV».
11. Надайте характеристику показнику «IRR».
12. Надайте характеристику показнику «співвідношення вигоди/витрати».
13. Надайте характеристику факторів, що впливають на вибір критеріїв оцінювання ефективності інвестиційних проектів.
14. Вкажіть, які види ризику вам відомі? Надайте розширену відповідь.
15. Які методи коригування ви знаєте, в чому полягає їх сутність?
16. Охарактеризуйте основні етапи методу еквівалента визначеності.
17. Охарактеризуйте основні етапи методу скоригованих на ризик ставок дисконту.
18. Який з методів коригування застосовується частіше на практиці і чому?
19. Вкажіть, в чому полягає основна відмінність між методами коригування і методами аналізу чутливості, сценаріїв та статистичних випробувань?
20. Які ви знаєте підходи до управління ризиками?
21. Перелічіть можливі дії, які можуть знизити ризики проекту?

Література: 1 с. 19-25.

Тема 2.2. Комерційний аналіз

Аналіз комерційної реальності проекту передбачає дослідження двох аспектів: потенційних можливостей продажу продукції (чи послуги) у запланованих обсягах та цінах і забезпечення проекту необхідними ресурсами, насамперед матеріальними — сировиною, матеріалами, комплектуючими виробами, паливом, енергією.

Аналіз комерційної реальності проекту передбачає дослідження:

- повноти і комплексності маркетингових заходів щодо проекту;
- рівня розробки і привабливості продукції проекту;
- репутації підприємства і продукції;
- правильності вибору цінової політики;
- плану просування товару на ринок;

- ефективності взаємозв'язку продавця і покупця, організації роботи із споживачами (особливо постійними) продукції проекту;
- організації збуту продукції;
- опису ринку продукції проекту і його можливої реакції на продукцію проекту;
- використовуваних методів прогнозування попиту, можливої конкуренції з боку товарів-замінників;
- організації впливу на ринок для адаптації продукції проекту;
- основних факторів успіху продукції проекту (якість, організація продажу, можливість розробки нових продуктів, репутація підприємства, реклама, витрати виробництва, ціна продукції, фінансова стабільність підприємства). Одночасно з ринковою стратегією проекту опрацьовують питання забезпечення проекту необхідними матеріальними ресурсами.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте мету і завдання маркетингового аналізу.
2. Назвіть етапи розробки концепції маркетингу.
3. Охарактеризуйте зміст плану маркетингу.
4. Надайте визначення сегментації ринку.
5. Назвіть принципи вибору стратегії й методи ціноутворення.

Література: 1 с. 25-27.

Тема 2.3. Техніко-економічний аналіз

Сучасна вітчизняна практика відбору та оцінки проектів обмежується визначенням ступеня впливу проекту на добробут його власників або інвесторів, що відображається у фінансовому аналізі проекту.

Проте, після того, як зібрана за проектом інформація підтвердила наявність ринку й можливість успішної реалізації виготовлених у результаті реалізації проекту товарів і послуг, необхідно розпочинати аналіз технічної обґрунтованості проекту.

Аналіз економічних аспектів покликаний визначити, чи сприяє даний проект здійсненню цілей розвитку національної економіки, а також чи існують альтернативні шляхи досягнення тих самих економічних вигід меншими витратами. Економічний аналіз має на меті оцінити відповідність проекту його економічному середовищу, що регламентує розподіл доходів, обмеження або стимулювання виробництва й торгівлі тощо, і безпосередньо впливає на фінансову здійснюваність проекту.

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «скринінг проекту».
2. Назвіть, які формальні і неформальні критерії можуть бути використані при фільтрації проектів?
3. Вкажіть, яка документація є об'єктом оцінювання при аналізі інвестиційного проекту?
4. Вкажіть, з яких розділів складається попереднє обґрунтування інвестиційного проекту?
5. Надайте характеристику розділів ТЕО і їх змісту.
6. Надайте характеристику експлуатаційних витрат інвестиційного проекту.
7. Назвіть, що відноситься до початкових інвестиційних витрат?
8. Надайте характеристику загальних витрат інвестиційного проекту.
9. Вкажіть, за допомогою яких показників проводиться економічна оцінка інвестиційних проектів?
10. Охарактеризуйте поняття «дисконтування». Як воно впливає на результати економічної оцінки проектів?
11. Поясніть економічне значення показника «чистий приведений ефект». Яким повинний бути цей показник, щоб проект був прийнятний?
12. Поясніть економічну сутність показника «індекс рентабельності інвестицій». Яким повинний бути цей показник, щоб проект був прийнятний?
13. Що показує і як розраховується показник «внутрішня норма рентабельності інвестицій»?

Яким повинний бути цей показник, щоб проект був прийнятний?

14. Як оцінюється проект за показником «термін окупності інвестицій»?

15. Вкажіть, чим викликана різниця у методах розрахунку показника «термін окупності інвестицій».

Література: 1 с. 27-41.

Тема 2.4. Екологічний аналіз проектів

Екологічна експертиза – це вид науково-практичної діяльності спеціально уповноважених державних органів, еколого-експертних формувань та об'єднань громадян, що ґрунтується на міжгалузевому екологічному дослідженні, аналізі та оцінці передпроектних, проектних та інших матеріалів чи об'єктів, реалізація і дія яких може негативно впливати або впливає на стан НПС, і спрямована на підготовку висновків про відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону НПС, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Сформулюйте мету та сутність екологічного аналізу проекту.
2. Які види забруднень вам відомі? Надайте їхню характеристику.
3. Надайте характеристику категорій проектів, залежно від ступеня впливу на навколишнє середовище.
4. Вкажіть, за якими критеріями можна класифікувати впливи проекту на навколишнє середовище? Надайте їх характеристику.
5. Як поділяються проекти в залежності від ступеня впливу на довкілля?
6. Вкажіть, як оцінити вплив діючого проекту на навколишнє середовище?
7. Назвіть, які методичні підходи до визначення та оцінювання впливу проекту на довкілля вам відомі? Надайте їх характеристику.
8. Охарактеризуйте метод оцінювання превентивних витрат проекту. Які існують недоліки у даного методу?

Література: 1 с. 41-45.

Тема 2.5. Соціальний аналіз проектів

Метою соціального аналізу є визначення прийнятності варіантів реалізації проекту з позиції користувачів, населення регіону, де здійснюється проект, розробка стратегії реалізації проекту для здобуття підтримки населення, досягнення цілей проекту та поліпшення характеристики його соціального середовища.

При розрахунку соціально-економічної ефективності проектів основоположним принципом порівняння були соціальні результати й необхідні витрати ресурсів. Вартісну оцінку соціального ефекту здійснюють за формулою:

$$E = Z_0 - Z_2$$

де Z_0 – припустимі витрати за умовами споживання без урахування реалізації проекту;

Z_2 – необхідні витрати з урахуванням реалізації проекту.

Оцінку соціальних результатів проектів проводять на основі співвідношення розрахункових показників з нормативними. Причому для позитивних соціальних ефектів використовують пряме співвідношення показника з нормативним значенням C_i / C_n ; для негативних соціальних ефектів при фіксуванні ступеня гранично допустимої соціальної шкоди характеристику досягнутого стану проводилась за формулою:

$$(C_n - C_i / C_n)$$

Сучасна практика підготовки проекту не відстежує соціальні аспекти (за винятком цільових проектів соціального розвитку). У вітчизняному досвіді розробки проектів практично не розглядають людський фактор і ступінь його впливу на результати проекту, хоча всі проекти, що їх реалізують об'єднані в організацію люди, справляють значний вплив на соціальні перетворення й націю в цілому.

Метою соціального аналізу є визначення прийнятності варіантів реалізації проекту з погляду користувачів, населення регіону, де здійснюють проект, розробка стратегії реалізації проекту, що дає змогу здобути підтримку населення, досягти цілей проекту й поліпшити характеристики його соціального середовища.

Питання для самоконтролю:

1. Вкажіть методи підвищення соціальної активності населення.
2. Охарактеризуйте прийнятність проекту для місцевої культури.
3. Вкажіть мету проведення соціального аналізу.
4. Охарактеризуйте принципи екологічного аналізу.
5. Вкажіть, з чого треба починати, оцінюючи соціальні наслідки проекту?
6. Надайте визначення та охарактеризуйте вплив ринкових цін на стан навколишнього середовища як фактор виробництва?
7. Назвіть складові етнодемографічної характеристики населення.
8. Як подолати труднощі кількісної оцінки соціальних результатів проекту?

Література: 1 с. 45-50, 2 с.

Тема 2.6. Інституційний аналіз

Досить часто успіх проекту визначається умовами, в яких він реалізується, ступенем впливу внутрішніх і зовнішніх факторів. Завдання якісної характеристики впливу на проект його зовнішнього середовища, можливість успішної реалізації проекту в заданих умовах бере на себе інституційний аналіз. Метою проведення інституційного аналізу проекту є визначення ступеня впливу зовнішніх (політичних, економічних, соціокультурних, правових тощо) і внутрішніх (рівня кваліфікації персоналу, залученого до проведення проекту, менеджменту організації, яка здійснює проект, та ін.) факторів на можливість успішної реалізації проекту.

Основними завданнями інституційного аналізу є:

- аналіз політичної орієнтації та макроекономічної політики уряду;
- ідентифікація цілей проекту та напрямів розвитку, визначених урядом як пріоритетних;
- оцінка рівня менеджменту проекту та визначення параметрів його успішної реалізації;
- характеристика кадрового потенціалу організації та оцінка його здатності успішно виконати поставлені завдання;
- аналіз узгодженості цілей проекту з інтересами його учасників;
- діагностика організаційної структури і міри її відповідності досягненню результатів проекту.

Проведення інституційного аналізу потребує використання особливого методологічного апарату та інструментарію. Так, поряд із методами й моделями кількісних оцінок (описові моделі, які визначають взаємозв'язки між кількома змінними; аналітичні моделі, що характеризують можливі динамічні відхилення; моделі прийняття рішень та ін.) інституційний аналіз вимагає використання методів якісних оцінок і ситуаційного аналізу.

Важливе значення для прийняття проектного рішення при проведенні інституційного аналізу проектів мають методи експертних оцінок. Складність підготовки даного розділу аналітичної оцінки проекту пов'язана з необхідністю розгляду всієї сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів, що супроводжують проект, та прийняття рішень про можливість його успішного виконання з урахуванням політичних, макроекономічних, організаційних і адміністративних умов. Різноманіття видів робіт, які провадяться при виконанні інституційного аналізу, дозволяє, з одного боку, ідентифікувати середовище реалізації та експлуатації проекту, аналізувати ступінь впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на успішність здійснення проектних рішень та ефективність проекту, а з іншого – розробити програму можливої протидії потенційно від'ємному впливу на проект зовнішніх факторів і необхідності надання технічної допомоги для досягнення встановлених цілей проекту.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть мету інституційного аналізу та його місце у підготовці інвестиційного проекту.

2. Охарактеризуйте інституційні витрати на виконання проекту.
3. Визначте мету і суть інституційного аналізу.
4. Розкрийте зміст методів оцінювання інституційного впливу проекту.
5. Охарактеризуйте типи вливу проекту на навколишнє оточення.
6. Розкрийте зміст механізму розроблення проектної документації для інституційного плану проекту.
7. Надайте характеристику елементам інфраструктури інвестиційного проекту.

Література: 1 с. 50-54.

Тема 2.7. Фінансовий аналіз проектів

Фінансовий аналіз інвестиційного проекту – це сукупність аналітичних методів оцінки його ефективності за весь період життєвого циклу проекту у взаємозв'язку з зовнішнім його оточенням (наприклад, діяльністю підприємства – об'єкта інвестування).

Процес аналізу проекту безпосередньо пов'язаний із відбитком впливу чинників ринку (зокрема – інфляції, альтернативності, ризикованості) у процедурі оцінки проекту. Процес дисконтування технічно виражає динамічний процес зведення майбутньої вартості грошей до сучасного моменту часу, тобто "виняток" із рахунку "нашарувань" ринковості, а бухгалтерський облік має справу з зафіксованими (прив'язаними до визначеної дати) результатами, тобто відносно статичним процесом. Для створення повної картини необхідно доповнити розрахунки ефективності проекту відповідними бухгалтерськими документами, але не звітними по суті, а прогнозними. Це яскраво очевидно в тому випадку, коли проект поданий у формі майбутнього підприємства. Такий варіант може бути названий "проектом у чистому полі" або, як іноді говорять, - "проектом на зеленій травичці". На підставі прогнозних документів можна розрахувати сукупність фінансових коефіцієнтів - показників, широко використовуваних у практиці аналітичних фінансових розрахунків для комплексної характеристики стану справ на підприємстві. Необхідність такого підходу до фінансової оцінки ефективності проекту пояснюються також тим, що потенційні інвестори потребують у звичних для них показниках, які спираються на так звану привселюдну фінансову звітність. Головна риса всіх цих розрахунків - їхня перспективність, націленість у майбутнє, прогнозованість.

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення фінансовому плану інвестиційного проекту.
2. Вкажіть завдання фінансового аналізу .
3. Охарактеризуйте методи фінансового аналізу.
4. Назвіть принципи фінансового аналізу та охарактеризуйте їх.
5. Охарактеризуйте принципи формування структури джерел фінансування проекту.
6. Вкажіть елементи фінансового плану.
7. Надайте визначення основним показникам ефективності проекту.
8. Вкажіть, за яких умов відбувається впровадження проекту?

Література: 1 с. 54-66.

5. Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни

1. Іщенко Л.Ф. Проектний аналіз: Конспект лекцій. – ВСП «КРФК НАУ», 2022. 65 с.
2. Рижиков В.С., Яковенко М.М., Латишева О.В., Дегтярьова Ю.В., Щелокова А.Л., Коваленко О.О. Проектний аналіз: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2017. 384 с.